

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกรรมการ ๑ คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๙๖

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๘/

วันที่ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

เรียน ประธานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ

ตามที่ได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ นั้น

บัดนี้ กระผมได้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นแล้ว จึงขอเสนอข้อมูลดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้มีกลไกในการส่งเสริมกำกับ ดูแลเป็นการเฉพาะสำหรับการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากทุนสนับสนุนของรัฐไปใช้ประโยชน์ โดยมีที่มาจากแนวคิดที่ให้ผู้รับทุนสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐได้ อันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้วิจัยในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้ ซึ่งปัจจุบันปัญหาอุปสรรคของการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ในทางปฏิบัติมักจะตกลงกันไม่ได้ เนื่องจากจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๒. ประเด็นการพิจารณา

กลไกในการส่งเสริม กำกับ ดูแลการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่อย่างไร

๓. ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ข้อมูลด้านกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... (ตามเอกสารแนบ)

๔. วิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา .

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่มีการกำกับดูแล และการควบคุมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์โดยการใช้ระบบคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล โดยการกำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมจากภาครัฐ โดยให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากสัญญา ทุนสนับสนุนการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นของผู้รับทุน รวมทั้ง การส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัยพัฒนาจากหน่วยงานภาครัฐไปใช้ประโยชน์ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมทั้งสิ้น ๒๘ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) คำนิยามที่สำคัญ

กำหนดนิยามคำว่า “ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม” เพื่ออธิบายความหมาย ลักษณะและวัตถุประสงค์ของทุนสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ และกำหนดนิยามคำว่า “ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” เพื่ออธิบายความหมายลักษณะของผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งกำหนดนิยามคำว่า “การใช้ประโยชน์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” เพื่ออธิบายความของการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิในผลงานวิจัย และนวัตกรรม (ร่างมาตรา ๓)

(๒) การรับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม สามารถให้ทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบันวิจัยได้ และหน่วยงานผู้ให้ทุนสนับสนุนแก่หน่วยงานภาคเอกชนนั้น จะต้องพิจารณาว่าโครงการนั้นมีความเป็นไปได้สูง ในการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือเป็นประโยชน์ต่อภาคการเกษตร สังคม ชุมชน และประชาชน ทั้งนี้ผู้ให้ทุนมีหน้าที่กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณา สนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม (ร่างมาตรา ๕ - ร่างมาตรา ๗) และกำหนดให้หน่วยงานภาคเอกชนที่จะขอรับทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด ของทุนจดทะเบียน และมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในประเทศไทย (ร่างมาตรา ๘)

(๓) การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม

กำหนดให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากสัญญารับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้เป็นของผู้รับทุน โดยผู้รับทุนจะต้องรายงานผลงานวิจัยและ นวัตกรรมให้ผู้ให้ทุนทราบก่อนดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้หากผู้รับทุนไม่ประสงค์ถือครอง สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม ให้ผู้รับทุนทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งความประสงค์ถือครอง สิทธิไปยังผู้ให้ทุน และให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้ให้ทุน โดยการใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและ นวัตกรรมขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุนเป็นรายกรณี (ร่างมาตรา ๑๐) และผู้รับทุนมีหน้าที่ บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์ ในกรณีที่ เกิดรายได้จากการใช้ประโยชน์ให้จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งกลับมาดำเนินการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และ ให้แก่นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานนั้นตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๑๑) และผู้ให้ทุนยังคงมีสิทธิในการใช้ ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย โดยการใช้ประโยชน์ดังกล่าว ไม่สามารถเพิกถอนหรือโอนได้ และไม่ต้องเสียค่าตอบแทนการใช้สิทธิ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อ การใช้ประโยชน์ และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมตามปกติ และรักษาความลับของข้อมูลที่ ปรากฏในรายงานผลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางธุรกิจของผู้รับทุน หรือคู่สัญญา (ร่างมาตรา ๑๒ และร่างมาตรา ๑๓)

การโอนสิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมแก่บุคคลอื่น ผู้รับทุนต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่จะเป็นการโอนสิทธิความเป็นเจ้าของให้แก่หน่วยบริหารจัดการ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นนิติบุคคลหรือนักวิจัยในสังกัดของผู้รับทุน ทั้งนี้ผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญารับทุน เสมือนหนึ่งเป็นผู้รับทุนเอง (ร่างมาตรา ๑๔) และรัฐต้องส่งเสริมความสามารถ ในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม สนับสนุนเชิงนโยบายและด้านอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงาน บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ร่างมาตรา ๑๕)

(๕) คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมี ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เช่น กำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม และส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พิจารณาวินิจฉัย และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงการกระทำใดที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกหลักเกณฑ์ ระยะเวลา วิธีการขอถือครองสิทธิ และหน้าที่ของผู้ถือครองสิทธิ ติดตามการแก้ไขระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานให้ทุน เป็นต้น และให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๖, ร่างมาตรา ๑๗, ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๒)

(๖) การบังคับใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม

คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ทำสัญญาอนุญาตให้ผู้ร้องขอสามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ หากผู้ร้องขอได้พยายามขออนุญาตใช้สิทธิในผลงานวิจัยโดยเสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ภายในระยะเวลาอันสมควร และมีพฤติการณ์ที่แสดงได้ว่า ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ไม่ว่าจะเป็นการโอนสิทธิมาแล้วก็ทอดทิ้งตาม มิได้ดำเนินการใด ๆ หรือไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการดำเนินการใด ๆ (ร่างมาตรา ๒๓) ทั้งนี้ เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิต้องประกอบด้วย ขอบเขตและระยะเวลาที่อนุญาต ผู้รับทุนมีสิทธิที่จะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตรายอื่นใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมของตนด้วยก็ได้ ผู้รับอนุญาตไม่มีสิทธิโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่จะโอนกิจการหรือชื่อเสียงในทางการค้า (ร่างมาตรา ๒๕)

กำหนดให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมกลับไปเป็นของผู้ให้ทุน โดยผู้ให้ทุนอาจดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมกลับไปเป็นของผู้ให้ทุน ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ไม่ว่าจะเป็นการโอนสิทธิมาแล้วก็ทอดทิ้งตาม มิได้ดำเนินการใด ๆ หรือไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการดำเนินการใด ๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ค้นพบต่อผู้ให้ทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

กำหนดให้ในภาวะสงครามหรือในภาวะฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็นเพื่อการเยียวยาด้านสาธารณสุข หรือความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศ หรือมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใช้สิทธิในผลงานวิจัยใด ๆ ที่เกิดจากทุนสนับสนุนของรัฐก็ได้ โดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม และต้องแจ้งให้ผู้รับทุนทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๒๖)

(๗) บทเฉพาะกาล

กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๒๘)

๕. ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา

ผู้ศึกษา ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... แล้ว มีความเห็นและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๕.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม (ร่างมาตรา ๑๖)

ผู้ศึกษา เห็นด้วยที่การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมจากภาครัฐ จะมีคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ในการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เนื่องจากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ในปัจจุบันมีปัญหาอุปสรรค คือ การถือครองผลงานวิจัยโดยหน่วยงานสนับสนุนหรือการถือครองผลงานวิจัยร่วมระหว่างผู้ให้ทุนและหน่วยงานทำวิจัย ทำให้เมื่อมีผู้ต้องการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้น ไปต่อยอด หรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ผู้รับทุนต้องทำเรื่องขอไปยังผู้ให้ทุน หรือต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน ซึ่งในทางปฏิบัติมักตกลงกันไม่ได้ ซึ่งการมีคณะกรรมการดังกล่าว จะทำให้มีการควบคุมและกำกับดูแลในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งการกำหนดให้ผู้รับทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นของผู้รับทุนเองด้วย

อย่างไรก็ตามผู้ศึกษา มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการ นอกจากจะประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง (๓) กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง แล้ว ผู้ศึกษา เห็นควรเพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง อีก ๑ ตำแหน่งด้วย เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายยุทธศาสตร์ มาตรการและแนวทางการวิจัยของประเทศ การกำหนด ส่งเสริม และกำกับมาตรฐานการวิจัย ตลอดจนพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัยของประเทศ โดยเฉพาะการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัยของประเทศนั้น จะช่วยให้คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ได้รับความเห็นและข้อเสนอแนะที่หลากหลาย และเกิดการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัยของประเทศ อันส่งผลประโยชน์ต่อการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อไป

๕.๒ การกำหนดให้ผู้รับทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมจากภาครัฐ (ร่างมาตรา ๑๐)

เจตนารมณ์ของการเสนอร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... นอกจากเป็นการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ในการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมแล้ว ยังมุ่งคุ้มครองผู้รับทุนสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมจากภาครัฐได้

ผู้ศึกษา มีความเห็นว่า การกำหนดให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม ที่เกิดจากสัญญา ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมจากภาครัฐ ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นของผู้รับทุน โดยผู้รับทุน จะต้องรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้ผู้ให้ทุนทราบ ก่อนดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งนี้ หากผู้รับทุนไม่ประสงค์ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม ให้ผู้รับทุนทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งความประสงค์ไม่ถือครองสิทธิไปยังผู้ให้ทุน และให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้ให้ทุน แต่หากผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ไม่มีการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไป ไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ค้นพบ ต่อผู้ให้ทุน ให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมกลับไปเป็นของผู้ให้ทุน (ร่างมาตรา ๑๐ ประกอบร่างมาตรา ๒๔)

ดังนั้น ถ้าหากผู้รับทุนไม่สามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตนได้ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นไปใช้ประโยชน์ได้ ก็จะเสียสิทธิในการเป็นเจ้าของผลงานดังกล่าวไป ซึ่งภาครัฐควรมีกลไกส่งเสริม อาทิ การจัดงานวิจัยเพื่อนักลงทุน เพื่อให้ผู้รับทุนถ่ายทอดผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่ภาคเอกชนที่จะนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ผลิตเป็นสินค้าและบริการออกสู่ตลาดหรือใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ต่อไป

ทั้งนี้ ภาครัฐควรมีการส่งเสริมเพื่อให้นักวิจัยรู้จักตลาดก่อนการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตรงความต้องการของตลาด และภาครัฐควรประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจในหลักการ สำคัญ และประโยชน์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยจัดทำคู่มือเนื้อหาของกฎหมาย และควรผลักดันให้กฎหมายมีผลใช้บังคับเพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

๕.๓ เห็นควรแก้ไขถ้อยคำและเลขมาตรา ดังนี้ (๑) แก้ไข “หมวด ๓ การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม” เป็น “หมวด ๓ การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม” และ (๒) แก้ไข “มาตรา ๒๕ เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตามมาตรา ๒๒ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย” เป็น “มาตรา ๒๕ เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตามมาตรา ๒๓ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและอนุญาตให้นำเสนอบันทึกเสนอความเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการธิการ เพื่อพิจารณาต่อไป

(นายนิธิวิทย์ ไชยเหมวงค์)-
นิติกรปฏิบัติการ

(นางจรรุวรรณ สุขุมลพงษ์)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
คณะกรรมการธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ

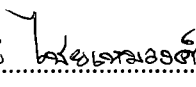
(นางอารยะหญิง จอมพลาพล)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการธิการ ๑

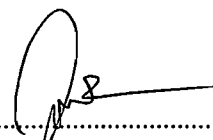

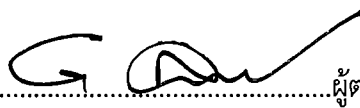
แบบประเมินมาตรฐานสำหรับใช้ในการพิจารณำบันทึกเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะกรรมการธิการ สำนักกรรมการ ๑

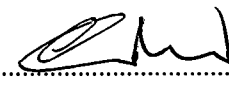
ชื่อเรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....”

ลำดับที่	ประเด็นการประเมิน	ผ่าน	แก้ไข	ไม่ผ่าน
เกณฑ์การพิจารณำด้านเนื้อหา และความถูกต้อง				
๑.	ความเป็นมา	/		
๒.	ประเด็นพิจารณา	/		
๓.	ข้อมูลประกอบการพิจารณา	/		
๔.	วิเคราะห์ประเด็นการพิจารณา	/		
๕.	ความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา	/		
เกณฑ์การพิจารณำด้านภาษา และรูปแบบการเขียน				
๑.	การจัดลำดับหัวข้อและเนื้อหา	/		
๒.	การใช้ภาษาและการเรียบเรียง	/		
๓.	ความถูกต้องในการจัดพิมพ์ ตัวสะกด และวรรคตอน	/		
เกณฑ์การพิจารณำด้านการอ้างอิงที่มาของข้อมูล				
๑.	เอกสารแนบที่เกี่ยวข้อง	/		

(ลงชื่อ)..... ผู้จัดทำ
(นายนิธิวิทย์ ไชยเหมววงศ์)
นิติการปฏิบัติการ
วันที่ ๒๕ ม.ค. ๖๕

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ
(นางจาร์วรรณ สุขุมลพพงษ์)
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ
วันที่ ๒๕ ม.ค. ๖๕

(ลงชื่อ)..... ผู้ตรวจสอบ
(นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว)
ประธานคณะกรรมการก้ำนกรองเอกสารวิชาการฯ
วันที่ ๓๐ ม.ค. ๖๕

(ลงชื่อ)..... ผู้รับรอง
(นางอารยะหญิง จอมพลลาพล)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑
วันที่ ๓๐ ม.ค. ๖๕

เอกสารแนบ

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
พ.ศ. ....

หลักการ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันปัญหาอุปสรรคของการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ คือ การถือครองผลงานวิจัยโดยหน่วยงานสนับสนุน (ผู้ให้ทุน) หรือการถือครองผลงานวิจัยร่วมระหว่างผู้ให้ทุนและหน่วยงานทำวิจัย (ผู้รับทุน) ทำให้เมื่อมีผู้ต้องการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปต่อยอด หรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ผู้รับทุนต้องทำเรื่องขอไปยังผู้ให้ทุน หรือต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุน ซึ่งในทางปฏิบัติมักตกลงกันไม่ได้ เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ต้องมีความคล่องตัวสูงเนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้บางครั้งผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นล้าสมัย นอกจากนี้ การที่ผู้ให้ทุนเป็นผู้ถือครองผลงานวิจัยไว้เองทำให้ผู้รับทุน (หน่วยงานทำวิจัยและนักวิจัย) ขาดแรงจูงใจในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เป็นการเสียโอกาสทางธุรกิจและการลงทุนงบประมาณด้านการวิจัยของรัฐสูญเปล่า

เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวกฎหมายฉบับนี้จึงกำหนดให้ผู้รับทุนเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นของผู้รับทุนเอง โดยผู้รับทุนสามารถถ่ายทอดผลงานวิจัยไปสู่ภาคเอกชนซึ่งจะเป็นผู้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นไปผลิตเป็นสินค้าและบริการออกสู่ตลาดได้โดยไม่ติดกับระเบียบหรือกฎหมายของหน่วยงานให้ทุน เกิดความคล่องตัวในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม อีกทั้งกฎหมายฉบับนี้ยังสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัยในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณและคุณภาพทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ เพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของหน่วยงานผู้รับทุน นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังมีส่วนที่กำหนดเกี่ยวกับการรับประกันสิทธิในการเข้าถึงผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่รัฐสนับสนุน เพื่อปกป้องประโยชน์สาธารณะจากการไม่นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาอันสมควร และรัฐยังสามารถใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา วิจัย และในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินหรือความจำเป็นด้านการสาธารณสุขหรือความมั่นคงของประเทศอีกด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

-ร่าง-
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
พ.ศ. ....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์
ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันถัดวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม” หมายความว่า เงินสนับสนุนจาก
หน่วยงานของรัฐที่จัดสรรให้แก่ผู้รับทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม
เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายรวมถึงเงินกองทุนที่หน่วยงาน
ของรัฐจัดสรรให้แก่ผู้รับทุนเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน แต่ไม่รวมถึงเงินสนับสนุนที่ใช้เพื่อว่าจ้าง หรือร่วม
ดำเนินการวิจัยและพัฒนา หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ เทคโนโลยี ต้นแบบ หรือผลลัพธ์อื่น
ใดจากการนี้อันเป็นการดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของ
รัฐที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร

“หน่วยงานภาคเอกชน” หมายความว่า องค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ รวมถึง มูลนิธิ
สมาคม และองค์กรที่มีได้แสวงหาผลกำไร ที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล

“สถาบันวิจัย” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีภารกิจหลักในการ
ดำเนินการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

“สัญญารับทุน” หมายความว่า สัญญาหรือข้อตกลงใดๆ เกี่ยวกับการรับทุนสนับสนุนที่มี
ผลผูกพันระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน เพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึง

สัญญาที่ใช้เพื่อว่าจ้าง หรือร่วมดำเนินการวิจัยและพัฒนา หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ เทคโนโลยี ต้นแบบ หรือผลลัพธ์อื่นใดจากการนี้ อันเป็นการดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน

“ผู้ให้ทุน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

“ผู้รับทุน” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิจัย ซึ่งเป็นคู่สัญญากับผู้ให้ทุน

“ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า ผลลัพธ์ที่ได้จากการค้นคว้าโดยการทดลองสำรวจหรือศึกษาตามหลักวิชาการเพื่อให้ได้ข้อมูล ความรู้ รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดและขยายผลของการค้นคว้าเพื่อนำมาใช้ในการยกระดับความสามารถทางการผลิตและการบริการ หรือทางวิชาการ หรือประโยชน์อย่างอื่นในทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ รวมถึง องค์ความรู้ การประดิษฐ์ กระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ การบริการ และการจัดการองค์กรในรูปแบบใหม่ ไม่ว่าจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาหรือไม่

“การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า การดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมทั้งในเชิงพาณิชย์ หรือสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย

“นักวิจัย” หมายความว่า ผู้ประดิษฐ์หรือผู้สร้างสรรค์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยการทำสัญญาเพื่อดำเนินการวิจัยของผู้รับทุน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

มาตรา ๕ ผู้ให้ทุนสามารถให้ทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน หรือสถาบันวิจัยได้ โดยอาจเป็นการสนับสนุนทั้งหมดหรือบางส่วนของมูลค่าโครงการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

มาตรา ๖ หน่วยงานผู้ให้ทุนอาจให้ทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมแก่หน่วยงานภาคเอกชนได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมนั้นมีความเป็นไปได้สูง

ในการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือเป็นประโยชน์ต่อภาคการเกษตร สังคม ชุมชน และประชาชน

มาตรา ๗ ผู้ให้ทุนมีหน้าที่กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

การรับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม

มาตรา ๘ หน่วยงานภาคเอกชนที่จะขอรับทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม จะต้องเป็นนิติบุคคลที่มีผู้ถือหุ้นสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดของทุนจดทะเบียน และมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๙ ผู้รับทุนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ผู้ให้ทุนกำหนดไว้ตามมาตรา ๗

หมวด ๓

การบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๑๐ ให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากสัญญารับทุนสนับสนุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้เป็นของผู้รับทุน

การได้รับสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรค ๑ ผู้รับทุนจะต้องรายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้ผู้ให้ทุนทราบก่อนดำเนินการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่ประสงค์ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม ให้ผู้รับทุนทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งความประสงค์ไม่ถือครองสิทธิไปยังผู้ให้ทุน และให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นของผู้ให้ทุน ทั้งนี้ การใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมขึ้นอยู่กับการตกลงระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุนเป็นรายกรณีไป

ในกรณีที่ผู้รับทุนแสดงความประสงค์ไม่ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามวรรค ๓ นักวิจัยที่มีความประสงค์ถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้น อาจทำหนังสือขอถือครองสิทธิไปยังผู้ให้ทุนได้

หลักเกณฑ์ ระยะเวลา วิธีการขอถือครองสิทธิ และหน้าที่ของผู้ถือครองสิทธิตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ผู้รับทุนมีหน้าที่บริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการใช้ประโยชน์ ทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณประโยชน์ ในกรณีที่เกิดรายได้จากการใช้ประโยชน์ ผู้รับทุนมีหน้าที่จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งกลับมาดำเนินการวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และให้แก่ นักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นตามความเหมาะสม

มาตรา ๑๒ ผู้ให้ทุนยังคงมีสิทธิในการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย โดยการใช้ประโยชน์ดังกล่าวไม่สามารถเพิกถอนหรือโอนได้ และไม่ ต้องเสียค่าตอบแทนการใช้สิทธิ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของผู้รับทุน หรือคู่สัญญาของผู้รับทุน และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของผู้รับทุนหรือคู่สัญญาของผู้รับ ทุนเกินสมควร

มาตรา ๑๓ ผู้ให้ทุนมีหน้าที่รักษาความลับของข้อมูลที่ปรากฏในรายงานผลการใช้ ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางธุรกิจของผู้รับทุนและคู่สัญญาของผู้รับ ทุน

มาตรา ๑๔ ในการโอนสิทธิความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยและนวัตกรรมแก่บุคคลอื่น ผู้รับทุนต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่จะเป็นการโอนสิทธิความเป็น เจ้าของให้แก่หน่วยบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นนิติบุคคล หรือนักวิจัยในสังกัดของผู้รับ ทุน ทั้งนี้ผู้รับโอนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินทุน เสมือนหนึ่งเป็นผู้รับทุนเอง

มาตรา ๑๕ รัฐต้องส่งเสริมความสามารถในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม โดยมุ่งเน้นให้มีหน่วยบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรม เร่งสร้างความสามารถของบุคลากร รวมทั้ง สนับสนุนเชิงนโยบายและด้านอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการผลงานวิจัยและนวัตกรรมมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หมวด ๔

คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม" ประกอบด้วย

- (๑) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ
- (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในทางการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการ จำนวนไม่เกินหกคน โดยมาจากภาคเอกชนสองคน ที่เหลือให้มาจากสถานศึกษา รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรม และสถาบันวิจัยและนวัตกรรม

ให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ และไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย บุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ (๓) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสาม

ปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้ง กรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้ง แทน ตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้ แล้ว

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๖

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการผลงานวิจัยและ นวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุนทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมจากภาครัฐ

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการสนับสนุน ทุนวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมจากหน่วยงานภาครัฐไปใช้ประโยชน์

(๓) พิจารณาวินิจฉัย และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีที่มี ข้อ ร้องเรียนว่ามีการกระทำใดที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือคณะทำงานด้านอื่นๆ

(๔) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกหลักเกณฑ์ ระยะเวลา วิธีการขอถือครองสิทธิ และหน้าที่ของผู้ถือครองสิทธิ

(๕) ออกประกาศ หลักเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

(๖) ติดตามการแก้ไขระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงานให้ทุน

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม กรรมการคน หนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น อีกหนึ่ง เสียงเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม แห่งชาติเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาหาข้อมูล และกิจการต่างๆที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ

ให้กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับเบี้ยประชุม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ

หมวด ๕

การบังคับใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ทำสัญญาอนุญาตให้ผู้ร้องขอสามารถนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ หากผู้ร้องขอได้พยายามขออนุญาตใช้สิทธิในผลงานวิจัยโดยเสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทนที่เพียงพอตามพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ภายในระยะเวลาอันสมควร และมีพฤติการณ์ที่แสดงได้ว่า ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ไม่ว่าจะเป็นการโอนสิทธิมาแล้วก็ทอดก้ตาม มิได้ดำเนินการใดๆ หรือไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการดำเนินการใดๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ค้นพบต่อผู้ให้ทุน ตามมาตรา ๑๐ วรรค ๒

ผู้รับทุนหรือผู้รับโอนสิทธิที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ทำสัญญาอนุญาตให้แก่ผู้ร้อง อาจยื่นอุทธรณ์ขอเพิกถอนคำสั่งให้ทำสัญญาอนุญาตให้แก่ผู้ร้อง ต่อศาลปกครองภายในหกสิบวัน ถัดจากวันที่มีคำสั่ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม หรือผู้รับโอนสิทธิจากผู้รับทุน ไม่ว่าจะเป็นการโอนสิทธิมาแล้วก็ทอดก้ตาม มิได้ดำเนินการใดๆ หรือไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีการดำเนินการใดๆ เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ค้นพบต่อผู้ให้ทุน ตามมาตรา ๑๐ วรรค ๒ ให้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมกลับไปเป็นของผู้ให้ทุน โดยผู้ให้ทุนอาจดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมกลับไปเป็นของผู้ให้ทุน

มาตรา ๒๕ เงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตามมาตรา ๒๒ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ขอบเขตและระยะเวลาที่อนุญาตต้องไม่เกินกว่าพฤติการณ์อันจำเป็น
- (๒) ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีสิทธิที่จะอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตรายอื่นใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมของตนด้วยก็ได้
- (๓) ผู้รับอนุญาตไม่มีสิทธิโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่จะโอนกิจการหรือชื่อเสียงในทางการค้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้สิทธินั้นด้วย

(๔) ค่าตอบแทนที่กำหนดจะต้องเพียงพอต่อพฤติกรรมแห่งกรณี

มาตรา ๒๖ ในภาวะสงครามหรือในภาวะฉุกเฉิน หรือมีความจำเป็น เพื่อการเยียวยาด้านสาธารณสุข หรือความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ หรือมีความจำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามที่กฎหมายกำหนด ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมใดๆ ที่เกิดจากทุนสนับสนุนของรัฐ โดยเสียค่าตอบแทนที่เป็นธรรมแก่ผู้รับทุนซึ่งถือครองสิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรม และต้องแจ้งให้ผู้รับทุนทราบเป็นหนังสือโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๗ การบังคับใช้สิทธิของภาครัฐในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ ให้ดำเนินการให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปพลางก่อน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี